

Z A P I S N I K

Sa 65. sjednice Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu održane 28. oktobra 2014. godine

Sjednica je počela u 10 sati i 20 minuta.

Predsjedavao je Rifat Rastoder, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Marta Šćepanović, Husnija Šabović, Milorad Vuletić, Veljko Zarubica, Genci Nimanbegu i Azra Jasavić.

Sjednici su prisustvovali predstavnici predlagača Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku, Branka Lakočević, generalna direktorka Direktorata za pravosuđe i Nataša Radonjić, načelnica Direktorata za organizaciju pravosuđa.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je predložen sledeći dopunjeni

DNEVNI RED:

- zapisnik sa 63. sjednice -

1. **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći;**
2. **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku;**

Predloženi dnevni red je usvojen jednoglasno.

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, zapisnik sa 63. sjednice usvojen je jednoglasno, bez primjedbi.

PRVA TAČKA – Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći

Predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, otvorio je raspravu povodom prve tačke dnevnog reda i podsjetio da je Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. septembra 2014. godine, utvrdila Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći i dostavila ga Skupštini Crne Gore 7. oktobra 2014. godine. Isti je usmjeren Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu, kao matičnom, 15. oktobra t.g. na dalju proceduru.

Predstavnica predlagača, Branka Lakočević, podsjetila je da se Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći primjenjuje od 1. januara 2012. godine, te da je Vlada Crne Gore pratila njegovu implemantaciju, kao i nevladine organizacije, koje su kontinuirano radile i na promociji ovog instituta. S tim u vezi, naglasila je da su formirani administrativni kapaciteti, i da pravne službe uspješno funkcionišu, ali da su ipak predložene izmjene bile neophodne. Naime, važnost ovog pitanja prepoznata je

Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23, kao i Strategijom reforme pravosuđa 2014-2018. godine, gdje je, kao jedna od strateških smjernica, predviđeno razvijanje i unapređenje sistema besplatne pravne pomoći. Dalje je navela da se predložene novine odnose na proširivanje oblika besplatne pravne pomoći na javne izvršitelje, obavezno poučavanje učesnika u postupku, pravo na besplatnu pravnu pomoć prošireno je na žrtve nasilja u porodici, a izmjenjene su i odredbe koje se odnose na imovni cenzus. Takođe, predloženo je da advokat može odbiti pružanje besplatne pravne pomoći, u skladu sa zakonom kojim se uređuje advokatura, a upravni spor u predmetima u kojima je zahtjev odbijen mora se okončati u roku od 15 dana.

Poslanik Veljko Zarubica je u svojoj riječi naveo da se predložene izmjene odnose na preciziranje lica koja imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć. S tim u vezi, postavio je pitanje predstavnicima predlagača da li imaju informacije koliko građana je do sada koristilo ovaj institut, iz razloga što je u 2014. godini, određeni iznos sredstava u budžetu bio namijenjen za primjenu besplatne pravne pomoći, a u ovom Predlogu zakona se navodi da za sprovođenje istog nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta. Takođe, navodi se da besplatnu pravnu pomoć pružaju advokati po redoslijedu sa spiska Advokatske komore, ali uz njihovu prethodnu saglasnost, te znači li to da neki advokati mogu odbiti pružanje besplatne pravne pomoći i da li bi to uticalo na kvalitet postupka pred organima. Poslanik Zarubica je, na kraju, postavio pitanje da li i lica sa invaliditetom moraju podnositi sva dokumenta koja su propisana, te ko su ta lica, iz razloga što se navode i lica sa posebnim potrebama.

Predstavnica predlagača, Branka Lakočević, u svom odgovoru navela je da član 13 govori o privilegovanim korisnicima i njima nijesu potrebni npr. dokazi o imovnom stanju, a u tom slučaju, služba je dužna da im pomogne. Kada je u pitanju kategorija lica sa invaliditetom, odgovorila je da upravo na njihovo insistiranje norma u tom dijelu izmijenjena. Vezano za primjenu ovog instituta, predstavnica predlagača je navela da je Ministarstvo pravde pomoglo sudovima pri opremanju kancelarija, i kontinuirano su organizovali sastanke sa onima koji rade na primjeni. Takođe, povezivanjem informacionog sistema za prikupljanje i obradu podataka, donekle su ubrzani postupci, ali ipak je potrebno i dalje raditi na promociji i otklanjanju nedostataka. Predstavnica predlagača je naglasila da se predloženim izmjenama i dopunama ne proširuje krug korisnika i da je u postupku pripreme budžeta ovaj dio prepoznat i obrađen. Na kraju, istakla je da je u pojedinim opštinama, zbog dobre promocije i upoznavanja građana, došlo do porasta broja zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć.

Nataša Radonjić, načelnica Direktorata za organizaciju pravosuđa, dodatno je pojasnila da je u 2012. godini ukupno upućeno 427 zahtjeva svim službama u Crnoj Gori, od čega je 302 usvojenih zahtjeva, 70 odbijenih, dok je u 24 slučaja obustavljen postupak, a 31 zahtjev je odbačen. Posle prve godine implementacije zakona, radilo se na promociji instituta besplatne pravne pomoći, pa je u 2013. godini došlo do povećanja broja zahtjeva na 564, od čega je bilo odobrenih 464. Takođe je objasnila da je predviđeno zadržavanje postojećeg budžetskog okvira, iz razloga što ni postojeća sredstva nijesu u potpunosti iskorišćena, jer nije došlo do prevelikog povećanja broja zahtjeva. Što se tiče liste advokata, odgovorila je da se spiskovi

dostavljaju prema mjesnoj nadležnosti suda, ali da je uvedeno i pitanje odgovornosti, te advokati mogu odbiti pružanje besplatne pomoći samo u skladu sa kodeksom advokatske etike.

Poslanik Genci Nimanbegu je postavio pitanje vezano za obračun primanja po porodici, ta da li je dobar proračun da za četvoročlanu porodicu primanje mora biti ispod 300 eura mjesečno. Dalje je postavio pitanje koliki je protok odobrenih zahtjeva po opštinama, i da li bi socijalni kartoni pomogli prilikom prikupljanja podataka, tj. da li može doći do zloupotrebe primjene ovog instituta.

Predstavnica predlagača, Branka Lakočević, odgovorila je da sudovi po službenoj dužnosti pribavljaju podatke od zvaničnih institucija koje posjeduju evidencije. Kod uprave za nekretnine to je bilo otežano, tako da je dogovoreno da se putem maila šalju zahtjevi, na koje odgovora dežurni službenik. Takođe, navela je da bi socijalni karton pomogao, ali dok se to ne završi, našli su olakšan način rada. Predstavnica predlagača je istakla odličnu saradnju sa Advokatskom komorom, kao i kvalitet rada i zainteresovanost velikog broja mladih advokata.

Poslanica Azra Jasavić je podsjetila da je u okviru NVO sektora, kao volonter, sarađivala na izradi ovog zakona, i da je dobro što su izmjenama uključene i žrtve nasilja. Kada je riječ o procjeni imovnog stanja, postavila je pitanje kakva je u tom dijelu saradnja sa sudovima i Poreskom upravom, oko putničkog vozila, iz razloga što se pojavio problem kod davanja socijalne pomoći, vezano za isto pitanje. Naime, veliki broj siromašnih porodica izgubio je pravo na socijalno primanje, zbog posjedovanja vozila koja su im neophodna, a zna se da su jako stara i malo vrijedna.

Predstavnica predlagača, Branka Lakočević, odgovorila je da nadležni organ za poslove poreza ima katalog procjene vrijednosti vozila, po godištima, tako da to neće biti limitirajući faktor.

Odbor je jednoglasno (7 – glasova „za“) podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.

Sa ove sjednice, a u vezi prve tačke, Skupštini je upućen sljedeći:

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BESPLATNOJ PRAVNOJ POMOĆI

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, koji je Skupštini Crne Gore podnijela Vlada Crne Gore.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je **jednoglasno podržao** podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određena je poslanica Azra Jasavić, članica Odbora.

DRUGA TAČKA – Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku

Predsjednik Odbora, Rifat Rastoder, otvorio je raspravu povodom druge tačke dnevnog reda i dao riječ predstavnici predlagača, Branki Lakočević.

Predstavnica predlagača, Branka Lakočević, navela je da se razlozi za izmjene ovog zakona mogu svrstati u tri grupe. Poznato je da je jedan od velikih problema bio kako izvršiti evidenciju lica koja su rođena van zdravstvene ustanove, što će sada utvrđivati sud u vanparničnom postupku. Drugi dio odnosi se na postupak oduzimanja roditeljskog prava, na način da sud može, ali nije obavezan, saslušati roditelja čije se prisustvo ne može obezbijediti. Dalje, izmjene su u dijelu koji se odnosi na prisilni smještaj u psihijatrijskoj ustanovi, na način da se lice ne mora saslušati ako nije u mogućnosti da shvati značaj postupka. Naime, u tom dijelu je sada neophodno nezavisno mišljenje u odnosu na konzilijum ljekara. Na kraju, istakla je da se treći dio izmjena odnosi na uređivanje povjeravanja ostavinskog postupka notarima.

Odbor je jednoglasno (7 – glasova „za“) podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku.

Sa ove sjednice, a u vezi druge tačke, Skupštini je upućen sljedeći:

I Z V J E Š T A J

O RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VANPARNIČNOM POSTUPKU

Odbor je u prisustvu većine članova i predstavnika predlagača razmotrio Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku, koji je Skupštini Crne Gore podnijela Vlada Crne Gore.

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika predlagača i rasprave koja je vođena, Odbor je **jednoglasno podržao** podnešeni Predlog zakona i predlaže Skupštini da isti usvoji.

Odbor je evidentirao određene slovne i pravno - tehničke greške u Predlogu zakona u čl. 3, 7(48a i 48b), 8, 11, 12 (70b, 70g, 70h), 20, 21, 22 (151b), koje Služba Skupštine u saradnji sa predstavnikom predlagača zakona treba da ukloni u fazi pripreme teksta zakona za objavljivanje.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine, određena je poslanica Marta Šćepanović, članica Odbora.

Sjednica Odbora je završena u 11 sati.

Zapisnik sačinila:

Sekretarka Odbora
Slavica Mirković

Predsjednik Odbora
Rifat Rastoder